

Regional utveckling
Ulf von Sydow
ulf.von.sydow@regionjh.se

2018-02-20

Vårt dnr: RUN 724/2016

Ert dnr: N2017/07107/RTS
Regeringskansliet
Näringsdepartementet
103 33 Stockholm
n.registrator@regeringskansliet.se
kopia: tillvaxtverket@tillvaxtverket.se

Återrapportering enligt Villkorsbeslut för budgetåret 2017 inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse, 19 Regional tillväxt och 22 Kommunikationer

Återrapportering 1 – Sammanfattning av verksamheten inom regional tillväxt

A. Sammanfattning av verksamheten inom regional tillväxt: Redovisning av prioriteringarna och insatserna i det regionala tillväxtarbetet under året, inklusive en bedömning av resultaten.

Inledning

Region Jämtland Härjedalens arbete inom området regional tillväxt styrs till stora delar av den Regionala Utvecklingsstrategi för perioden 2014 – 2030 som antagits i januari 2014 efter en bred dialog i länet. Den Regionala Utvecklingsstrategin innehåller följande prioriteringar;

- Företagande, innovation, forskning och utveckling
- Kompetens och kunskapsutveckling
- Resurssnålare och effektivare
- Besöksnäring och attraktivitet
- Infrastruktur och samhällsservice
- Socialt inkluderande och ett sunt liv
- Demografiska möjligheter

Postadress

Box 654, 831 27 Östersund

Besöksadress

Kyrkgatan 12

Webbadress

www.regionjh.se

Inom vart och ett av dessa områden har ett omfattande arbete bedrivits. Här nedan redovisas i korthet några exempel på det arbete som bedrivits under år 2017. Vissa av de verksamheter som beskrivs kortfattat i detta avsnitt beskrivs mer utförligt längre fram i dokumentet.

Nationella strategins prioritering 1 – Innovation och företagande

Under 2017 har arbetet med att utveckla en RIS 3 för Jämtlands län intensifierats utifrån det regionala innovationsprogrammet som blev klart 2016. Innovationsprogrammet har verkat som gott stöd vid prioriteringar av företags- och projektstöd som handlagts för beslut under 2017, och som mer i detalj redovisas nedan. Förutom dessa aktiviteter har Region Jämtland Härjedalen själv beslutat att driva tre flaggskeppsinitiativ på området innovation och företagande, med ansatsen att brett stödja näringslivet inom områdena företagsetableringar, Smart industri/Industri 4.0 samt samskapande cirkulär ekonomi. Synergien mellan dessa tre flaggskeppsinitiativ har haft en mycket god utveckling och hör i det regionala näringslivet och verkat positivt för det gränsöverskridande samarbetet med Tröndelags fylkeskommune. Då hastigheten i genomförandet av det regionala innovationsprogrammet varit hög planeras en revidering av programmet till 2019.

Då programperioden 2014 – 2020 blev försenad fanns ett stort uppdämt finansieringsbehov i regionen inför 2016. Innebörden av det var att många stora projekt startades och företagsstöden var kraftigt eftersökta. Det var viktigt att ge dessa injektioner men effekten blev samtidigt att mycket av resurserna för 2017 och framåt blev uppbundna i pågående projektverksamhet. Genom att regionen kunde starta ett ramprogram/-projekt inom företagsstödsverksamheten, med beviljade medel från EU strukturfonder, kunde ändå tillgängliga stödmedel öka med drygt 26 mnkr. Den totala stödsumman som Region Jämtland Härjedalen fatt beslut om under år 2017 uppgår därmed till drygt 164 miljoner kronor. Även projektstöden är av mycket stor betydelse för utvecklingen i regionen.

Projektet Etableringsfrämjande samverkan som startade under 2015 har levererat fortsatt fina resultat. Totalt kan vi räkna in 17 företagsetableringar med 86 arbetstillfällen fördelat på 31 kvinnor och 55 män. Utöver dessa klara etableringar finns många nyetableringar i process.

I region Jämtland Härjedalen är företagsamheten växande och uppgår 2016 till 15 %, vilket innebär att var sjätte invånare i åldern 16-64 år har en F-skattsedel, är delägare i ett aktivt handelsbolag eller är VD eller ordinarie styrelseledamot i ett aktivt aktiebolag. Andelen företagsamma växer för både kvinnor och män under 2016, medan andel yngre har samma resultat som år 2015 och är näst högst i Sverige. Region Jämtland Härjedalen är den tredje mest företagsamma regionen i Sverige efter Gotland och Stockholm..

Av de fyra nordliga länen ligger Jämtlands län ca 4 % högre än de övriga länen på totalen. För kvinnor och yngre är skillnaden cirka 3 % till fördel för Jämtlands län. Två jämtländska kommuner, Åre och Berg med sin växande besöksnäring, tillhör de tio mest företagsamma

Postadress

Box 654, 831 27 Östersund

Besöksadress

Kyrkgatan 12

Webbadress

www.regionjnh.se

kommunerna i Sverige. I Åre är siffran drygt 22,3 % medan i Bergs kommun är siffran 20.2 %.

Besöksnäringen är en basindustri i region Jämtland Härjedalen och antalet årliga övernattningsnätter närmar sig 11 miljoner och tillväxten är stark via de spridningseffekter som uppkommer inom byggande, handel och servicetjänster. Antalet årssysselsatta inom besöksnäringen uppgår till ca 4500, inkluderas de indirekta arbetstillfällena uppgår siffran till ca 7000 årsarbeten. För exempelvis Vemdalen utgör den "turistiska omsättningen" 78% av den samlade omsättningen på årsbasis, motsvarande siffra för Funäsfjällen är 74%. Löneskatterna från turismen uppgår årligen till ca 625 Mnkr varav 2/3 till kommunerna och 1/3 till regionen.

Nationella strategins prioritering 2 – Attraktiva miljöer och tillgänglighet

Trafikförsörjning och kollektivtrafik

Det regionala trafikförsörjningsprogram för perioden 2016-2020 är driftsatt och genomförandet pågår. Region Jämtland Härjedalen är sedan år 2012 Regional Kollektivtrafikmyndighet (RKM). Regionen har uppdragit åt det helägda bolaget Länstrafiken AB att upphandla den kollektivtrafik Regionen har beslutat om. Den nya upphandlingen gäller från december 2018. Under året har beslut tagits att utveckla affärsområde Bussgods. En privat aktör startar trafik som ersättning.

Under år 2017 har en ny så kallad Länstransportplan tagits fram efter dialog med företrädare för olika delar länets näringsliv, länets kommuner med flera. Regionen har under år 2017, i likhet med tidigare år, bedrivit ett aktivt arbete för att få till stånd en annan modell för fördelning av medlen till Länstransportplanerna. Gällande det nationella förslaget till inriktning för planeringen av transportinfrastrukturen för åren 2018 – 2029 så konstateras att flera av länets högst prioriterade åtgärder finns med, även om Region Jämtland Härjedalen ser betydligt större behov av åtgärder i och för länet inom ramen för den Nationella planen. Fortsatt har regionen framhållit behovet av en ny modell för fördelning av de ekonomiska ramarna som väger in antalet mil statlig väg och trafiken på dessa i högre utsträckning än idag. Det är väsentligt att hela trafikvolymen ligger till grund för medelsfördelningen så att den stora turism- och transittrafiken ingår i beräkningsunderlaget.

Det bör i detta sammanhang nämnas att Regionen deltagit med ekonomiska medel ur såväl 1:1 anslaget som ur Länstransportplanen i det EU-finansierade projektet "Mittstråket" för utveckling av såväl Mittbanan som E 14 mellan Sundsvall och Storlien (med kopplingar till Trondheim). Närheten till, och goda kommunikationer med, den starkt växande Trondheimsregionen är av stor betydelse för länets tillväxt.

Den omfattande diskussion som Region Jämtland Härjedalen har fört, både politiskt och med SJ, gällande utveckling av tågtrafiken och återstart av nattågstrafik på årsbasis har haft positivt utfall då regeringen har beslutat att Trafikverket ska ingå avtal om daglig nattågstrafik till och från Jämtland på sträckan Stockholm-Duved med trafikstart senast den 1 juni 2018.

Postadress	Besöksadress	Webbadress
Box 654, 831 27 Östersund	Kyrkgatan 12	www.regionjh.se

Regionen har ett fortsatt starkt engagemang i frågan om Mittbanans standard. Både i form av skrivelser och i direkt dialog med Trafikverkets ledning. Sträckans standard är av största vikt för en fortsatt utveckling av den regionala tågtrafiken som knyter samman Norrland via bolaget Norrtåg AB. Elektrifieringen av Meråkersbanan är fortsatt en central fråga och många samverkansmöten har hållits med fylkena i Trøndelag gällande detta.

Bredband och kanalisation

Region Jämtland Härjedalen arbetar för att nå målet att minst 90 procent av alla hushåll och företag i länet ska ha tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s vid utgången av år 2020. Det arbete som bedrivits inom detta område beskrivs närmare under punkt 5, men det kan redan här konstateras att utbyggnaden av fiber nu går snabbt i länet även om de inomregionala skillnaderna är stora. Det bör dock noteras att utbyggnaden kommer att bli allt svårare att klara av ju närmare målen vi kommer.

Under 2018 kommer den regionala bredbandsstrategin att revideras med hänvisning till de nya nationella bredbandsmålen.

PTS tillgänglighetsmätning av bredbandstäckning för 2017 publiceras i mars 2018. Oktober 2016 hade 59,1% av hushållen och 48,0% av arbetsställena bredband om minst 100 Mbit/s. En omfattande utbyggnad av fiber har skett under det senaste året och planer för en omfattande fortsatt utbyggnad finns. Att nå målen för år 2020 att 90% av hushåll och företag ska ha 100 Mbit/s förefaller därför inte omöjligt

Digitala Jämtland Härjedalen

Digitala Jämtland Härjedalen, den regionala digitala agendan, fokuserar på digitaliseringens möjligheter och har identifierat fyra prioriterade områden; infrastruktur, digital kompetens, expertis och samverkan och finns representerad i Regionalt nätverk för eSamhället som drivs av SKL.

IT-chefsnätverket är initiativtagare till att etablera en samverkansorganisation inom IT- och eFörvaltnings-området. En förstudie genomfördes under 2015 och samtliga kommuner, kommunalförbunden samt Region Jämtland Härjedalen beslutade under våren 2016 att gå vidare med ett genomförandeprojekt. I den slutliga samverkan som nu har startat deltar sex av länets åtta kommuner tillsammans med Region Jämtland Härjedalen.

Hösten 2017 startade E-hälsocentrum i Östersund. Privata företag och offentlig verksamhet samsas i en kreativ miljö och utvecklar tillsammans affärsidéer för nya lösningar inom vård och omsorg.

Starkare Kulturella och kreativa näringar (KKN näringar)

Under året har insatser genomförts i syfte att bygga en starkare KKN näring i regionen och stärka den ideella sektorns roll i samhället. Ett 130-tal företagare har fått personlig konsultation, affärsutveckling. Unescosamarbetet har lett vidare till fortsatt internationellt utbyte mellan medlemsstäderna där kultur och kreativa näringar ligger till grund för urban och regional utveckling.

Postadress

Box 654, 831 27 Östersund

Besöksadress

Kyrkgatan 12

Webbadress

www.regionjh.se

En kartläggning med, rapport i januari 2018, har gjorts av KKN företaget The Good Tribe, "Att öka exporten i Jämtland Härjedalens kreativa & kulturella företag - förutsättningar, utmaningar & möjligheter". Rapporten belyser KKN företagen i regionen och vilka utmaningar och möjligheter internationalisering innebär för olika typer av företag inom sektorn i regionen Jämtland Härjedalen.

Projekt Kulturkraften med stöd ur strukturfonderna, syftar till att utveckla regionala destinationer i samverkan med destinationer, civilsamhälle och kulturföretagare vid ett antal besöksmål i regionen. Projektet drivs av Nordiskt centrum för kulturarvspedagogik, NCK.

Regionen avtalar med Jamtli, om det regionala museiuppdraget för ett levande kulturarv som bevaras används och utvecklas. Nationalmuseum Jamtli, är den första permanenta filialen till Nationalmuseum i Stockholm och den invigs i juni 2018. Nationalmuseum Jamtli blir en kulturpolitisk betydande satsning på Bild och formområdet. Den största konstsatsningen i regionen på många år.

Region Jämtland Härjedalen är en av tre utvalda regioner som deltar i regeringens program Team Sweden för sektorn kulturella och kreativa näringar för att stimulera internationalisering och export. Gruppen består av 30 handplockade experter, koordineras av UD och Svenska Institutet.

Inför alpina- respektive skidskytte-VM 2019, sker i samråd mellan Näringslivets branschråd för KKN och företagare, kreatörer inom KKN planering av särskilda insatser av kulturevenemang i anslutning till VM veckorna.

I samarbete med Lunds Universitet samt ett antal regioner och utvalda lärosäten, deltar regionen från 2017 i tematisk samverkan genom samverkan regional utveckling och forskning, med syfte att mäta effekter av kulturens och kreativitetens roll för hållbar utveckling. Mittuniversitetet är den regionala samarbetsparten.

Nationella strategins prioritering 3 – Kompetensförsörjning

Region Jämtland Härjedalen driver Kompetensplattformen Jämtland Härjedalen. Plattformen fokuserar på att ta fram kunskapsunderlag, samt att utveckla branschsamverkan där underlaget ligger till grund för en dialog om utbud och efterfrågan. Ledningsgruppen för kompetensplattformen kan ses som ett paraply som täcker nedan beskrivna verksamheter. Följande aktörer ingår; Jämtlands gymnasieförbund, Birka FHS, Lärcentra Östersund, Samling näringsliv samt Arbetsförmedlingen.

Förutom branschsamverkan sker mycket av den operativa verksamheten nätverk, som t ex länsamverkan för Lärcentra, samt Yrkehögskolenätverket. Inom ramen för lärcentrasamverkan sker också en samordning av yrkesvux.

Postadress

Box 654, 831 27 Östersund

Besöksadress

Kyrkgatan 12

Webbadress

www.regionjh.se

Region Jämtland Härjedalens två folkhögskolor bidrar till att säkerställa kompetensförsörjningen i länet. Birka folkhögskola har under 2017 slutfört en 1-årig utbildning för Integrationsvägledare och i samarbete med Arbetsförmedlingen har en etableringskurs för nyanlända genomförts. Tillsammans med Krokoms kommun har man genomfört Svenska från dag 1 som riktar sig till asylsökande.

Bäckedals folkhögskola har genomfört SMF (Studie Motiverande Folkhögskolekurs) för ungdomar mellan 16-25 som saknar gymnasiekompetens i samarbete med Arbetsförmedlingen i Härjedalen samt svenska från dag ett för asylsökande inom Migrationsverkets anläggningar i Härjedalen.

Region Jämtland Härjedalen samordnar socialfondsprojekt som syftar till att stärka utsatta grupperns ställning på arbetsmarknaden. Det är skapat en regional ledningsgrupp, Vägen till arbete, för samtliga regionala socialfondsprojekt som belyser gemensamma frågor för att hitta synergier.

UVAS är ett projekt med syftet att få unga som inte arbetar eller studerar att komma närmare eller etablera sig på arbetsmarknaden, samt att underlätta etableringen på arbetsmarknaden för unga med funktionsnedsättning och utländsk bakgrund. Projektet Plug-In är inne i sitt slutskede och har bidragit till att antalet studieavbrott har minskat markant.

Under 2017 har projektet Öppen Arena startats upp, där målet är att jobba med lågtröskelverksamhet. Projektet Yrk-In har också påbörjats under året, där målet är att underlätta introduktion och etablering på arbetsmarknaden genom yrkesutbildning.

Nationella strategins prioritering 4 – Internationellt samarbete

Region Jämtland Härjedalen befinner sig i en kontext där samverkan över nationsgränser blir allt viktigare. Historiskt har Jämtlands län haft nära band med Trøndelag, som idag är en av Norges snabbast växande tillväxtregioner. Under senare år har allt fler samverkansarenor öppnats upp och interregprogrammet har skapat goda utvecklingsmöjligheter. På ledningsnivå förs diskussioner om att strukturera samverkan för att nå mer näringslivsutbyte men även mellan myndigheter och offentliga tjänster såsom t ex hälso- och sjukvård. Samverkan inom EU med olika regioner har skett under många år via olika projekt inom Interreg IVc och nu Interreg Europé.

Region Jämtland Härjedalen och Östersunds kommun verkar tillsammans inom UNESCOs nätverk Creative City och har under 2017 upprätthållit posten som ordförande i nätverksgruppen för Gastronomy, 26 städer från fyra kontinenter samt haft en utvärderarroll för nya ansökningar.

Det politiska nätverksarbetet är utbredd och internationellt samarbete sker genom:

Postadress

Box 654, 831 27 Östersund

Besöksadress

Kyrkgatan 12

Webbadress

www.regionjh.se

- Mittnordenkommittén, en av Nordiska ministerrådets gränskommittéer. Nätverk för nordisk samverkan som arbetar med öst-västliga kommunikationer, kultur, bioekonomi, landsbygdsutveckling och social innovation samt social hållbarhet.
- Environmental Conference of the Regions of Europe (ENCORE), ett av Europas största miljönätverk för påverkan av EU:s miljöpolitik.
- European Association of Regional and Local Authorities for Lifelong Learning (EARLALL), ett nätverk för livslångt lärande
- Assembly of European Regions (AER), ett paneuropeiskt nätverk som inte enbart samlar EU-länder. Regionen deltar i kommittén för ekonomi och regional utveckling
- Northern Sparsely Populated Areas (NSPA). Här ingår de nordligaste regionerna i Sverige, Norge och Finland. Syftet är att påverka EU-politik som rör våra regioner.
 - Till NSPA-nätverket har OECD levererat den beställda analysen om läget i regionerna och hur tillväxten kan förbättras. Under 2017 och framåt koncentreras arbetet på att presentera resultat och slutsatser i det fortsatta strategi- och målarbetet för regional utveckling men också att den ska kunna fungera som ett underlag vid påverkansarbete, till exempel vid tilldelning av EU-medel till regionen.

Utöver ovanstående internationella samverkan innehar Region Jämtland Härjedalen sekretariatet i Europaforum Norra Sverige (EFNS) vilket samlar Sveriges fyra nordligaste regioner i syfte att påverka EU-politik. Tillsättningen av ledamöter och tjänstemannastöd till NSPA görs genom EFNS, vilket gör att forumet har en internationell koppling.

Långsiktiga förändringsprocesser i det regionala tillväxtarbetet

”Läget i länet” är ett kontinuerligt arbete för att ta fram relevant underlag med indikatorer för fortsatta gemensamma ansträngningar för länets utveckling. En andra utvärdering har tagits fram under 2017 gällande statusen för de sju prioriteringarna som ingår i den Regionala utvecklingsstrategin (RUS). Då 2017 var andra året detta gjordes på ett uppreparande strukturerat sätt är det svårt att med säkerhet förklara i vilken mån de förändringar vi ser har direkt koppling till genomfört regionalt tillväxtarbete. Men tillsammans med OECD-rapport för NSPA-området kan de regionala utvecklingsmedlen styras mot områden där effekten kan förväntas bli störst gällande tillväxtsträvandena och näringslivets tillväxt.

Regionala utvecklingsförvaltningen inom regionen har under perioden genomfört ett flertal seminarier, workshops och riktade utbildningar för jämställd regional tillväxt, vilket är ett av politiken prioriterat område. Detta har riktat sig såväl mot tjänstepersoner som politik.

Mot bakgrund av klimatutmaningen samt Agenda 2030 driver region Jämtland Härjedalen, tillsammans med Länsstyrelsen i Jämtlands län, ett Klimatråd som samlar myndigheter, universitet, näringsliv och intresseorganisationer för ett operativt klimatarbete. Mycket av arbetet sker i form av underarbetsgrupper för olika teman. Region Jämtland Härjedalens energikontor arbetat på uppdrag av länets kommuner för att samordna den kommunala

Postadress	Besöksadress	Webbadress
Box 654, 831 27 Östersund	Kyrkgatan 12	www.regionjh.se

energi- och klimatrådgivningen i länet. Kontoret är också en regionala aktör inom områdena energieffektivisering och förnybar energi och har medverkat i såväl regionala, nationella som internationella projekt inom dessa områden.

Tillsammans med den handlingsplan för miljö och klimat som togs fram i samband med 2017 års villkorsbeslut är detta en viktig långsiktig förändringsprocess.

Ett av de riktigt stora utmaningarna för Jämtlands län är den demografiska utvecklingen. Under de sista åren har befolkningen ökat tack vare migration från utlandet, i huvudsak Nordafrika och Mellanöstern. Ett arbete sker för att samverka och stötta civilsamhällets insatser för integration av nyanlända samt kommunal samordning, arbetet sker i samverkan med länsstyrelsen. Då den regionala utvecklingsstrategin har som ett mål att nå upp till rikssnittet vad gäller utomnordiskt födda är detta en efterfrågad utveckling som förändrar regionen på ett positivt sätt.

B. Redovisning av hur användningen av medel från anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder (utgiftsområde 19 Regional tillväxt) bidrar till att uppfylla målen i den regionala utvecklingsstrategin, det regionala strukturfondsprogrammet och de territoriella samarbetsprogrammen.

Allmänt

Under verksamhetsåret 2017 har Region Jämtland Härjedalen tagit beslut gällande företags- och projektstöd, som är att hänföra till de regionalpolitiska medlen, anslag 1:1 medel, till en total summa av 138 000 896 kr.

Under det gångna verksamhetsåret har Region Jämtland drivit ett ramprogram/-projekt inom företagsstödsverksamheten, med beviljade medel från EU strukturfonder, vilket inneburet att stödet som utlovats genom företagsstödet ökats med ytterligare 26 340 375 kr. Den totala stödsumman som Region Jämtland Härjedalen fatt beslut om under år 2017 uppgår därmed till 164 341 271 kr.

Företagsstöd

Antalet företagsstöd som beslutats om uppgår till totalt 84 stöd till en summa om 82 326 740 kronor varav 55 986 365 kr finansieras via 1:1 medel och 26 340 375 kr finansierats via EU strukturfonder.

Postadress

Box 654, 831 27 Östersund

Besöksadress

Kyrkgatan 12

Webbadress

www.regionjh.se

Företagsstöden som medfinansieras med 1:1 medlen fördelas enligt följande :

Stödtyp	Antal	Stödsumma	Branschområden	Stödsumma	% fördelning
Företagsstöd SFS					
2015:210/211	69	53 612 425	Kommersiell service	1 643 477	2,00%
Sådd-lån	8	730 463	Livsmedel	3 106 500	3,77%
Kommersiell service	7	1 643 477	Plast	1 340 000	1,63%
Summa tagna beslut			Tjänste	566 000	0,69%
1.1 medel	84	55 986 365	Trä	2 072 600	2,52%
Företagsstöd delfinansierade via EU	39	26 340 375	Turism	58 326 200	70,85%
strukturfonder			Verkstad	13 553 668	16,46%
			Övrigt	1 718 295	2,09%
Summa totalt beslutade företagsstöd	84	82 326 740	Summa	82 326 740	100,00%

Företagsstödet inriktning mot olika branschområden visar på en ökning mot turismrelaterade investeringar. Av de beslut som fattats uppgår den totala summan beviljade stöd till turismområdet till 58,3 mnkr, vilket utgör 70,8 % av de beslut som fattats under år 2017 inom företagsstödet. De största investeringarna som görs är fortfarande mot backnära boende för korttidsuthyrning samt mot investeringar i skidliftar och anläggningar för att producera konstsnö.

Den starka tilltro som fortfarande finns bland privatpersoner till turismens fortsatta utveckling och tillväxt har inneburit en fortsatt privat investeringsvilja inom området. Regionen Jämtland Härjedalens beslutade stöd, 58,3 mnkr, uppgår till 26,16 % av det stödunderlag som beslutet grundar sig på, vilket innebär att investeringarna för turism totalt uppgick till totalt 223 mnkr, varav den sökande ansvarar för ca 164,7 mnkr eller 73,84 % av den totala investeringen.

Inom vinterturismens utveckling finns fortfarande behov av att öka kvalitén på såväl backnära boende för uthyrning samt kvalitén på skidliftarna. Såväl Jämtland Härjedalen som övriga Sverige har idag, i stort, en för dålig standard på just skidliftskvalitén i förhållande till den konkurrens som bl.a. finns i de Mellaneuropeiska anläggningar. För att kunna locka fler internationella gäster till våra anläggningar behövs därför en fortsatt satsning på utbyggnad

Det näst största branschområdet har varit verkstad där Region Jämtland Härjedalens beslut uppgår till 13,6 mnkr eller 16,5 % av beslutat företagsstöd. Tredje största branschområdet är livsmedel dit 4 mnkr eller 4,85 % av beslutade företagsstöd har gått. är livsmedel dit 4 mnkr eller 4,85 % av beslutade företagsstöd har gått. Speciellt för branschområde livsmedel finansierar Landsbygdsprogrammet, under länsstyrelsens beviljande, ytterligare stöd

Postadress

Box 654, 831 27 Östersund

Besöksadress

Kyrkgatan 12

Webbadress
www.regionjh.se

Projektstöd

Region Jämtland Härjedalen har under det gångna året 2017 medfinansierat 32 projektansökningar med 1:1 medel till en summa av 83 741 701 kr, fördelning enligt nedan:

Medfinansiering programsynpunkt	Antal	Stödsumma	Nationell strategisk prioritering	Antal	Stödsumma
Medfinansiering EU struktur-fonder Mellersta Norrland	13	47 447 654	Innovation och företagande - Innovation	20	57 253 523
Medfinansiering Interreg	3	2 994 732	Attraktiva miljöer - Tillgänglighet genom transportsystemet	7	13 404 224
Medfinansiering övrigt EU	2	3 154 284	Kompetensförsörjning	2	8 202 500
Medfinansiering regionala projekt	14	30 145 031	Övriga insatser (som inte passar in i nationella prioriteringarna)	3	4 881 454
Summa medfinansiering	32	83 741 701	Summa medfinansiering	32	83 741 701

Ovan vänster: Projektbesluten fördelat enligt programsynpunkt

Ovan höger: Projektstöden fördelat enligt nationell strategisk prioritering

Nedan höger: Fördelning utifrån nationell ämneskategori

Nationell ämneskategori	Antal	Stödsumma
Innovation -	2	1 026 750
Entreprenörskap	10	36 919 753
Informationssamhället	1	8 500 000
Transport/Regionförstoring	2	3 124 224
Turism	7	16 007 020
Kultur	5	5 080 000
Kompetensförsörjning	2	8 202 500
Övriga insatser	3	4 881 454
Summa enl. nationell prioritering	32	83 741 701

De beslut som tagits av Region Jämtland Härjedalen har under verksamhetsåret haft en större spridning till olika insatsområden än förra året och insatser mot området entreprenörskap har varit det största med 44,1 % av den totalt tagna beslutssumman.

Den ökning av projektbeslut som skett i förhållande till föregående års beslut (38,2 mnkr) är att hänföra till de möjligheter att omfördela de regionalpolitiska medlen med anledning av det ramprogram/-projekt som genomförs inom företagsstödet. Den andra övergripande orsaken är att Region Jämtland Härjedalen hade ett mycket lågt nyttjande av den bemyndiganderam som tilldelats regionen år 2016 och som under år 2017 har nyttjats i större utsträckning.

Detaljerade frågor enligt återrapporteringsmallen

Hur kopplar insatserna till en analys av regionens utmaningar och behov?

De beslut som tas om medfinansiering till ansökningar inom såväl företags- som projektstödet har i sin bedömning/utgångspunkter i de för regionen styrande strategier och program, Regional utvecklingsstrategi för Jämtlands län och Regionalt Tillväxtprogram, som gäller för Region Jämtland Härjedalen. Dessa strategier och program är sammankopplade utifrån de nationella prioriteringar som framgår av "En nationell strategi

Postadress

Box 654, 831 27 Östersund

Besöksadress

Kyrkgatan 12

Webbadress

www.regionjh.se

för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft 2015–2020” samt ”Smart industri – en nyindustrialiseringsstrategi för Sverige”.

Vilken strategi finns för medlens användning? – hur används de i relation till regionens egna medel och strukturfonds medel?

I Regionalt tillväxtprogram för Jämtlands län är de övergripande utgångspunkterna för prioritering:

1. Innovation och förnyelse
2. Kompetensförsörjning och ökat arbetskraftsutbud
3. Tillgänglighet
4. Strategiskt överskridande samarbete

Dessa fyra punkter utgör prioriteringsgrunderna för de beslut om stöd som sker utifrån de regionalpolitiska medlen som Region Jämtland Härjedalen ansvarar för. Dessa prioriteringar är också invävda i den regionala utvecklingsstrategin - ”Jämtland/Härjedalen 2030 Innovativt & attraktivt” och utifrån de sju prioriteringsområden som finns i den regionala utvecklingsstrategin och som är möjliga för stöd enligt de regionalpolitiska medlen.

De regionalpolitiska medlen har varit och är avgörande för att möjliggöra medfinansiering till EUs strukturfonder och av Strukturfondsprogrammet för Mellersta Norrland. Utan dessa medel skulle det ha varit svårare för sökandena att kunna finansiera de projekt som de ansökt om, då den egna ekonomiska finansieringsförmågan är starkt begränsad. Som framgår av ovan gjorda redovisning av tagna medfinansieringsbeslut till projektansökningar, har regionens användning av de regionalpolitiska medlen uppgått till ca 53,6 mnkr för medfinansiering till olika typer av EU-program, vilket är 64% av de medel som avsats till projektfinansiering. Troligtvis hade denna summa varit större om EU programmet för Mellersta Norrland haft alla insatsområden öppna för utlysning under det gångna årets verksamhet.

Det ramprogram för företagsstöd som Region Jämtland Härjedalen driver hade inte varit möjligt utan strukturfondsprogrammet. Storleken på det stöd som söktes från EU uppgår till ca 52,5 mnkr under en treårsperiod och mot-/medfinansieras med lika mycket av de regionalpolitiska medlen samt regionens egna medel. Totalt beräknas ramprogrammet omsluta dryga 333 mnkr och varav företagens egna insatts beräknas uppgå till ca 233 mnkr eller 70 % av investeringarna. Ramprogrammet har också, som tidigare nämnts, skapat utrymme för att nyttja en större summa för projektbeslut.

Vad är mervärdet av anslaget 1.1 Regionala tillväxtåtgärder i regionen?

Sett ur ett längre perspektiv har tillgången på de regionalpolitiska medlen haft en mycket stor betydelse för verksamheters utveckling och tillväxt. Det är uppenbart att utan de olika stöd som varit tillgängliga via Tillväxtverket, länsstyrelsen och regionen, i form av de regionalpolitiska medlen, hade aldrig den positiva tillväxt inom speciellt turismområdet som skett, inträffat.

Postadress	Besöksadress	Webbadress
Box 654, 831 27 Östersund	Kyrkgatan 12	www.regionjh.se

De regionalpolitiska medlen har haft och har för många en avgörande betydelse. Ofta utgör möjligheten att få dessa medel den avgörande faktorn för att andra finansiärer, som t.ex. banker, skall gå in som finansiär av en investering.

Vilka typ av insatser har prioriterats under året?

Prioritering av insatserna sker utifrån, som tidigare har nämnts, de prioriteringar och insatsområden som lyfts fram i gällande program och strategidokument. Fortfarande för företagsstödet är investeringar inom turismbranschen ett prioriterat område men även en avgörande faktor, framför allt för företagsstödet, är att det finns ett intresse från privata personer att vilja investera då största delen av investeringen finansieras av privatpersoner direkt eller indirekt. Och som det uttrycks i En nationell strategi för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft – ” Det är människor som bidrar med kompetens, som driver företag och som investerar kapital”.

Hur fördelas tilldelade medel på olika insatser?

Se ovan redovisade fördelningar

Hur har verksamheten tagit hänsyn till de förutsättningar som råder till olika delar av regionen? Hur har det påverkat fördelningen av medel inom regionen?

I arbetet med den regionala utvecklingen har Region Jämtland Härjedalen ett nära samarbete med Länsstyrelsen Jämtlands län, länets åtta kommuner, Almi Företagspartner Mitt AB, Mittuniversitetet samt andra intresseorganisationer som t.ex. Jämtland Härjedalen Turism, destinationsbolag, Jämtlands IF, Handelskammaren Mittsverige, Z-Group, Samling Näringsliv samt Coompanion Jämtlands län. De nära kontakter innebär att vi gemensamt får en bra bild av de förutsättningar som råder och också vad som kan vara på gång på kortare och längre sikt.

Utifrån de diskussioner som förs med olika samarbetsparterna enskilt och tillsammans får vi en gemensam bild av vilka inriktningar som regionen tillsammans vill försöka lyfta fram. Det kan handla om allt från att låta avsätta medel för trafikinvesteringar gå till att skapa en tunnel under tävlingsområdet för de alpina tävlingarna i Åre, så att VM kunde/kan genomföras med ett målområde till att diskutera hur eventuella medel skall avsättas för att förbättra landning och startmöjligheterna på Åre Östersund Airport när dimma och kraftigt snöoväder begränsar eller försenar trafiken.

En avgörande faktor när det gäller medfinansiering är som tidigare nämnts att det privata intresset som finns. Övergripande kan konstateras att ingen företagsinvestering, oavsett bransch, har under förutsättning att den planerade investeringen har varit inom det regelverk som styr stödgivningen, gått miste om efterfrågat stöd.

Vilka resultat kopplas till insatser finansierade av medel från anslag 1:1?

Utifrån den medfinansiering som skett under ett flertal år med hjälp av de regionalpolitiska medlen så kan bl.a. utbyggnaden av backnära boende, lift- och snökanonutbyggnader samt

Postadress

Box 654, 831 27 Östersund

Besöksadress

Kyrkgatan 12

Webbadress

www.regionjh.se

destinationsutvecklingsinsatser lyftas fram. Det stöd som erhållits har i flera fall varit avgörande för att utveckla produkten och därigenom gett kunderna/turisterna en positiv upplevelse. Under de senaste 10 åren har omsättningsutvecklingen och ökning av gästnätter varit konstant ökande enligt Jämtland Härjedalen turism

Omsättningen har ökat från 2,8 mnkr 2007 till 4,9 mnkr 2016 (+43%). Antalet kommersiella gästnätter har under samma period ökat från 7,3 miljoner till 10,7 miljoner (+32%) och antalet årssysselsatta inom besöksnäringen har ökat från 3 200 st till 4 500 st 2016 (+28%). Till dessa arbetstillfällen kan också kopplas de indirekta arbetstillfällen som skapas, t.ex. bagerier och butiksarbetare i livsmedelsaffärer som förser turismen med produkter. Uppskattningsvis uppgår antalet årsarbeten till strax under 7000 baserat på regionens inkomster från turismen. De preliminära siffrorna för 2017 pekar på en ökning av de kommersiella gästnätterna på +2%. Den största aktören inom besöksnäringen i Jämtlands län, Skistar AB, redovisade i december 2017 att bokningsläget för vintersäsongen 2017/2018 är två procent högre jämfört med motsvarande tidpunkt för ett år sedan, så ökningen beräknas fortsätta in i 2018 också.

Ge exempel på viktiga medfinansierare.

Inom företagsstödet är den viktigaste medfinansieraren de privata aktörer som gör investeringen. Det totala beslutsunderlaget för de företagsstöd som har beviljats uppgår till 312,1 mnkr, vilket innebär att regionens beslut om stöd, som finansierats med de regionalpolitiska medlen samt EUs strukturfonder och som uppgår till 82,3 mnkr utgör 26,4 % av investeringens totala omslutning. Sökanden ansvarar själv för 229,8 mnkr eller 73,6 % av investeringens totala storlek.

För medfinansiering av projektmedel så är framför allt de olika EU-programmen de största finansierarna. Andra finansierare är bl.a. Länsstyrelsen Y-län, Östersunds kommun, samt Postkodslotteriets kulturstiftelse.

C. Redovisning av genomförda aktiviteter och dess resultat inom ramen för EU:s strategi för Östersjöregionen.

Som regionalt utvecklingsansvarig har Region Jämtland Härjedalen en rad prioriteringar och verksamhet som bidrar till målen i EU:s strategi för Östersjöregionen. Region Jämtland Härjedalen ser att det är naturligt att bidra till målen eftersom Östersjöstrategin går hand i hand med andra strategier och handlingsplaner, europeiska, nationella, regionala och lokala. Utgående från de olika prioritetsområdena under strategins tre övergripande mål *Rädda havsmiljön, Länka samman regionen* och *Öka välbefindandet* arbetar regionen bland annat med: minskning av användningen av farliga ämnen, hållbar energi, förbättring av interna och externa transportlänkar och utbildning.

Under året som gått har Life+ projekt *PVCfreeBloodBag* avslutats. Projektet har varit ett samarbete mellan näringsliv och sjukvård för att fasa ut farliga ämnen från vården. Dagens blodpåsar för röda blodkroppar innehåller ett reproduktionsstörande ämne som vandrar ut i blodet och vidare in i patienten. Det finns en efterfrågan från majoriteten av landets landsting

Postadress

Box 654, 831 27 Östersund

Besöksadress

Kyrkgatan 12

Webbadress

www.regionjh.se

efter en PVC-fri blodpåse, men inget acceptabelt alternativ på marknaden. Projektets syfte har varit att visa att det går att tillverka en PVC-fri påse som uppfyller en förankrad kravspecifikation inklusive CE-märkning.

Region Jämtland Härjedalen tycker att det är positivt att Östersjöstrategin finns inskriven i olika EU-program. Jämtland Härjedalen är en region utan kuststräcka och strategins namn skapar en del tveksamhet då få upplever sig vara en del av Östersjöregionen. När Region Jämtland Härjedalen, och andra parter, söker EU-medel och regionala tillväxtmedel krävs ett förhållande till strategin och detta medvetandegör de gemensamma målen. Som exempel kan nämnas den förstudie om laddinfrastruktur som genomförts under året. Projektets övergripande mål har varit att skapa en väl utbyggd infrastruktur av laddstolpar för elfordon i Jämtland Härjedalen. Etablering och förtätning av laddinfrastruktur ligger helt i linje med nationella och regionala transportpolitiska mål och handlar om att förbättra interna och externa länkar, koppla samman landsbygd och stad och resten av EU. Förtätningen möjliggör bredare användande av elbilar och förbättrar resorna genom ökad tillförlitlighet, trygghet och bekvämlighet. Dessutom ökar energieffektiviteten i transportsystemet när eldrivna transporter ökar och miljöpåverkan minimeras både genom minskning av växthusgaser och luftföroreningar. Förstudien var lyckad och har redan lett till fler etableringar av snabbbladdare runt om i regionen.

Region Jämtland Härjedalen har inget uttalat samarbete med bäring på strategins fyra horisontella åtgärder, men delar genom ESF-projektet *Plug In 2.0* i flaggskeppet *School to work* under målet *Öka välståndet* och prioriteringsområdet utbildning. För att uppnå ökat välstånd är god och genomförd utbildning en förutsättning, flaggskeppet kraftsamlar för att gemensamt hitta lösningar på problemet med avhopp från skola. Genom förberedelser, förstudieresor tillsammans med lärare, själva utbytet samt skattningar innan och efter har man konstaterat att aktuella elever snabbare uppnår kunskapsmålen. Tillsammans med samverkanspartner inom Östersjöregionen har Region Jämtland Härjedalen även arbetat med att utveckla nya erfarenhets- och evidensbaserade metoder för att minska tidiga studieavbrott.

Återrapportering 2 – Samverkan med Länsstyrelsen

Klimatråd Jämtlands län

Region Jämtland Härjedalen leder tillsammans med Länsstyrelsen ett sekretariat för Klimatråd Jämtland Härjedalen. Rådet samlar företag och organisationer till en samarbetsplattform för att skapa förutsättningar för att uppnå länets klimatmål. Inom ramen för verksamheten sker samordning av insatser kopplat till fossilfritt Jämtland Härjedalen, t ex anordnandet av workshops och kunskapshöjande insatser för samverkansgruppen och arbetsgrupper. Under året har bland annat arbetsgruppen för biobränsle och transporter startat en dialog med

Postadress

Box 654, 831 27 Östersund

Besöksadress

Kyrkgatan 12

Webbadress

www.regionjh.se

aktörer inom tunga transportsektorn med syfte att samarbeta mer mellan företag och offentlig sektor för att nå länets klimatmål.

Exempel Integration

Inom ramen för Regional överenskommelse (RÖK) med Länsstyrelsen, Arbetsförmedlingen, Migrationsverket, Försäkringskassan, Skatteverket, kommunerna och Region Jämtland Härjedalen sker samverkan för mottagning av asylsökande, ensamkommande barn och unga och nyanlända. Utifrån överenskommelsen finns olika grupperingar där Region Jämtland Härjedalen är delaktiga. Under året har bland annat pågått en dialog med Mottagandeutredningen om hur systemet ska se ut för att ta emot asylsökanden.

Återrapportering 3 – Jämställd regional tillväxt

2017 har präglats av olika utbildningsinsatser samt verkstäder med syfte att höja kompetensen för hur vi kan jobba med jämställdhetsintegrering. Tonvikten av insatserna (över 25 st) har varit för ledning och medarbetare i enlighet med prioritering 1 i handlingsplanen för jämställd regional tillväxt Jämtland Härjedalen (Arbets- och beslutsprocesserna för regionens tillväxtarbete ska jämställdhetsintegreras med ett intersektionellt perspektiv).

Insatserna har varit en viktig del i genomförandet och har bland annat lett till insikt och förståelse för personalen i olika processer. I linje med detta har också en större insats för all personal på den regionala utvecklingsförvaltningen genomförts med utvalda föreläsare, bl a Genusfotografen. Dagarna var uppskattade och påvisade arbetsgruppernas egen reflektion om det egna arbetet och arbetsplatsens utmaning. Det resulterade i ett uttryckt behov av mer kunskap om HBTQ-frågor, vilket ledde till en genomförd HBTQ-föreläsning i december.

Ledningsgruppen har i enlighet med planeringsmetoden LFA (Logical Framework Approach) processat jämställdhet (RUS/RTP) och styrdokument generellt. Material till kommande webbutbildning är under framtagande. En av prioriteringarna i handlingsplanen är att utveckla regionens förmåga att styra, ställa krav och följa upp andra tillväxtaktörers jämställdhetsarbete. Som ett led i detta arbete har dialogen kopplat till ägardirektiven för ägda bolag fördjupats, för att i ett nästa steg kunna göra de förändringar i direktiven som identifieras. Region Jämtland Härjedalen har också deltagit i Tillväxtverkets erfarenhetsutbyten, samt haft besök av Region Värmland i syfte att utbyta erfarenheter kring arbetet med jämställd regional tillväxt.

Postadress

Box 654, 831 27 Östersund

Besöksadress

Kyrkgatan 12

Webbadress

www.regionjh.se

Återrapportering 4 – strategiskt och långsiktigt arbete med lärande

Region Jämtland Härjedalen har tagit fram indikatorer för att följa upp de nära fyrtio målen i den Regionala Utvecklingsstrategin för Jämtlands län. Uppföljning av målen med hjälp av ovan nämnda indikatorer sker löpande och presenteras årligen i rapporten "Läget i Länet". Denna rapport presenteras vid en årlig konferens med samma namn. Konferensen lockade år 2017 300 deltagare från Region Jämtland Härjedalen, Länsstyrelsen Jämtlands län, länets åtta kommuner, Tillväxtverket, olika branschorganisationer och intresseföreningar i länet med flera. Vid konferensen diskuteras både målformuleringar, metoder för att nå målen liksom utveckling av metoder för att mäta måluppfyllelsen. Syftet var med andra ord lärande hos alla aktörer inom "Regional utveckling" ur ett brett perspektiv.

Region Jämtland Härjedalen har deltagit i RegLabs lärprojekt Regionala resultat i syfte att utbyta erfarenheter med andra aktörer kring uppföljning och utvärdering av projekt med finansiering från 1:1-anslaget. Kunskapen från detta har beaktats i det interna utvecklingsarbetet som inkluderat utveckling av beredningsarbete med effektlogik som utgångspunkt, samt en översikt och analys av hur mål- och indikatorhierarkin i styrande dokument ser ut. Region Jämtland Härjedalen deltar också, via referensgruppsdeltagande, i Tillväxtverkets uppdrag att föreslå ett nytt uppföljningssystem för projektverksamhet finansierad av anslag 1:1.

Arbete för uppföljning och lärande kopplat till användningen av 1:1-anslag har även skett inom ramen för ett projekt som Analyssamverkan Norr drivit. Genom projektet har regionalt utvecklingsansvariga aktörer i Jämtland Härjedalen, Västernorrland och Västerbotten gemensamt utvecklat arbetet med att följa upp och utvärdera det regionala tillväxtarbetet i de fyra nordligaste länen.

Under året genomfördes för första gången en "projekttag" som syftade till att projektrepresentanter delade med sig av information om projektens nuläge och dittills uppnådda resultat till den politiker och berörda tjänstemän. Närmare 30 projekt med finansiering från 1:1-anslaget fanns representerade och dagen avslutades med en workshop på temat "framgångsfaktorer i regionala utvecklingsprojekt".

Återrapportering 5 – Bredbandsutbyggnad

Redovisningen har skett i enlighet med Post- och telestyrelsens anvisningar och expedierats till länsstyrelsen i Örebro som sammanhållande part.

Postadress

Box 654, 831 27 Östersund

Besöksadress

Kyrkgatan 12

Webbadress

www.regionjnh.se

Återrapportering 6 – näringslivets digitalisering

Under året har det genomförts ett antal så kallade Kick-startmöten med flera företag i Regionen. Dessa Kick-startmöten har genomförts i samarbete med IUC Z-Group "Industrilyftet". Utfallet från dessa möten är att i februari 2018 startas Indigo upp. Indigo kommer genomföras i samarbete mellan "Smart Industri i Regionerna, Jämtland Härjedalen (SIIR)" och Industrilyftet.

Under hösten 2017 har SIIR tillsammans med konsulter tagit fram en workshopserie inom "Modularisering och automatisering". I februari 2018 startas denna workshopserie upp med deltagande från flera företag.

De båda aktiviteterna som redovisats ovan ligger helt i linje med regeringens nyindustrialiseringsstrategi Smart Industri.

Återrapportering 7 – kommersiell service

Arbetet med service på landsbygden är en del av Region Jämtland Härjedalens arbete med regional utveckling, där arbetet är närmast näringslivsutveckling. Det blir därmed en naturlig del av det övriga arbetet som område näringsliv arbetar med, såsom exempelvis företagsstöd, projektstöd, etableringar och innovationsstrategi. Ett relevant sammanhang där det skapas möjlighet till insatser som ger synergieffekter hållbar regional tillväxt är viktig. Under året har regionala serviceprogrammets arbete även inkluderat andra områden inom den regionala utvecklingsförvaltningen, såsom infrastruktur, energikontoret och integration.

Regionens kommuner och Länsstyrelsen i Jämtlands län är i högsta grad involverade i insatserna. Utöver det så pågår en kontinuerlig dialog med vår gemensamma målgrupp, nämligen företagarna. Vi har alla enskilda kontakter utifrån våra diversifierade samhällsroller och funktioner. Dock har region, länsstyrelse samt berörd kommun byggt på detta arbete med att vara ute på gemensamma företagsbesök samt företagsträffar i olika delar av länet. Vi har även under året haft samverkan med andra aktörer såsom Coompanion, Mittuniversitetet och betaltjänstaktörer i form av exempelvis banker samt värdetransportföretag. Även andra regioner, länsstyrelser och kommuner utanför länet.

Det har genomförts flera parallella strategiska insatser, såsom att se på möjligheter som digitaliseringen för med sig samt fortsätta med att arbeta med service som en del av samhällsplaneringen. Det som dock strategiskt har prioriterats är just den flernivåsamverkan som nämns ovan, där region och länsstyrelse tillsammans med kommuner fortsatt med sina nätverksträffar i arbetsgruppen Service Z. Dessa har även utökats med företagsbesök/företagsträffar i nära samverkan. Detta har resulterat i relationsbyggande och förtroendekapital som är till stor nytta i det fortsatta arbetet, det har även förtydligat olika myndigheters ansvar och roller inom kommersiell service. Det har också gett möjlighet till analys av både företagarnas kompetens och förutsättningar, samt

Postadress

Box 654, 831 27 Östersund

Besöksadress

Kyrkgatan 12

Webbadress

www.regionjh.se

även till att arbeta med underifrån perspektiv. Detta arbetsätt har under året resulterat i en gemensam projektansökan till att utveckla Service- och trygghetspunkter. Detta handlar om att stärka företagande på glesbygden än mer, även under krissituationer.

Andra insatser är handläggningen av stöd och förutom de 1:1 medel som redovisades i ett tidigare stycke så har Region Jämtland Härjedalen under året handlagt det särskilda driftstödet för butiker i yttersta glesbygd och det beviljades för 23 butiker till en total summa på 3 715 000kr. Under året har två nya butiker öppnat på landsbygden i regionen, vilket kan innebära fler beviljade stöd 2018. Även investeringslånet har nyttjats under året då fler butiker har öppnat, samt för att sker överlåtelse av butiksverksamheter. Investeringsstödet inom landsbygdsprogrammet handläggs av länsstyrelsen i Jämtlands län och har enligt dem till största del använts till energieffekterande åtgärder såsom nya kylar, frysar samt byte av butiksbelysning. De tillägger även att landsbygdsprogrammets rådgivningsinsatser inom kommersiell service har påbörjats under 2017.

Återrapportering pågående uppdrag – Regional handlingsplan för att integrera och stärka klimat- och miljöperspektiven

Utgångspunkten i framtagandet av handlingsplanen har varit den regionala utvecklingsstrategin. Arbetet med att integrera perspektiven i enhetens dagliga arbete är en ständigt pågående process som avspeglas i de olika projekt som enheten är involverade i. För att integrera miljö och klimatperspektivet har stort fokus lagts på företag och länsinnevånare. Nedan återfinns ett antal exempel på olika aktiviteter på detta.

För organisationen Region Jämtland Härjedalen har vi tillsammans med Östersunds kommun genomfört ett omfattande projekt där resmönster för organisationernas anställda, cirka 10 500 personer, genomförts med fokus på reduktion av våra klimatutsläpp. Bägge organisationerna har exempelvis infört ett klimatväxlingsprogram.

Energieffektivisering inom kommunal V/A verksamhet

Nätverkets huvudinriktning är att öka kunskapen om energieffektivisering inom VA-verksamhet, samt att åtgärder inom energieffektivisering genomförs.

Begränsad klimatpåverkan/energieffektivisering

Utgångspunkten för projektet SOL-EL-BILAR är på lång sikt att bidra till visionen om Jämtlands län som fossilbränslefri region, på kortare sikt att bidra till de regionala miljömålen avseende antal elfordon respektive solcellsyta. En sådan utveckling kommer att leda till minskade utsläpp av koldioxid, vilket i sig är positivt för den regionala utvecklingen i länet, exempelvis avseende förutsättningarna för länet vinterturism. Dessutom kommer kapital att allokeras till regionens hushåll och näringsliv.

Coacher för energi och klimat (CEK)

Postadress

Box 654, 831 27 Östersund

Besöksadress

Kyrkgatan 12

Webbadress

www.regionjh.se

Detta är ett projekt inom det Nationella regionalfondsprogrammet som finansieras av EU. Det syftar till att stötta små företag med en energianvändning under 300 megawattimmar (MWh) i att energieffektivisera. I Jämtlands läns leder Region Jämtland Härjedalen projektet i samarbete med samtliga kommuner förutom Bräcke (som samarbetar med kommunerna i Västernorrland). Att företagen sänker kostnaderna bidrar också till förbättrad konkurrenskraft.

- Minst 40 företag deltar i programmet
- Minst 80% av deltagande företag minskar sin energianvändning (i förhållande till verksamheten) med 20%
- Företag från samtliga kommuner ska delta i projektet

Målet är att kommunerna för fyra utvalda fastigheter utför energikartläggningar och tar fram underlag och planerar för att genomföra energieffektiviseringar med minst en 20%ig besparing.

Mål finns också att arbeta fram en plan för hur nätverk för kommunernas fastighetsansvariga kan leva vidare även efter projektets slut.

Företagsstöd

Ta fram metoder och arbetssätt för att prioritera och främja energi- klimat- och miljöperspektiv vid handläggning av företags- och projektstöd. Workshop och analys för framtagande av nya rutiner och arbetssätt. Utveckla och implementera framtagna checklista vid projektbedömningar.

Robert Uitto
Ordförande Regionala
Utvecklingsnämnden

Anders Byström
Förvaltningschef regional utveckling

Postadress

Box 654, 831 27 Östersund

Besöksadress

Kyrkgatan 12

Webbadress

www.regionjh.se